

Braun László

Ez a kép Békéscsabán készült az 1940-es években. Braun László van rajta, aki az élettársam volt a második világháború előtt. Ő is mérnök volt. Brünben tanult, ahol nem fejezte be a tanulmányait, mert a németek akkor jöttek be. Egy ortodox zsidó családból származó fiatalember volt. Tulajdonképpen nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk mindenféleképpen. Boldog négy évet voltunk úgy, hogy nem volt közös lakásunk, de az én szüleim tudták, és ezért lehetőséget adtak arra, hogy?, szóval úgy, ahogy ma a fiatalok. De akkoriban az nem volt szokás. Úgyhogy az egy nagyon merész lépés volt mind a kettőnkől, de mi vállaltuk egymást. Nem volt neki keresete. Rádiószerelést tanult, egy darabig dolgozott, de 1943-ban behívták. Püspökladányban vagonírozták be őket 1943 januárjában, amikor volt a doni áttörés. Akkor én odamentem búcsúztatni, és arra akartam rábeszélni, hogy szökjünk meg. Ő azt mondta, hogy ez már nem tarthat soká, mert olyan vereséget szenvedtek a németek. És ebben sajnos nekem lett igazam, mert még elhúzódott

annyira hosszan, hogy még megölhettek sok mindenkit a szeretteink közül. Ő hazaküldte nekem egy keretlegénnyel az általa írt naplót. Ez egy rendes keretlegény volt, volt azokban is rendes. Ajtós faluban lakott, amit Dürerről neveztek el, ott Gyula mellett, oda kellett mennem [Tevan Zsófia arra utal, hogy Albrecht Dürer apja, id. Albert Dürer a Gyulához tartozó Ajtós pusztán született, és innen vándorolt ki Nürnbergbe. - A szerk.]. Meg csomagot is küldtem, amit átadott neki. Megírta, hogy megkapta. De ők nagyon nehéz helyzetben voltak. 1943-ban a doni áttörés után vitték ki őket az országból, és átadták német parancsnokságnak. Úgyhogy német SS-őrök voltak, akik vigyáztak rájuk, és a szmolenszki erdőben tűzeget kellett kitermelniük. Később átkerültek magyar parancsnokság alá, és akkor tudtunk levelezni, illetve akkor küldte el a naplóját. A naplójában tulajdonképpen nagyon kevés a személyes dolog, de érdekes részletek vannak. Nem tudom ma már elolvasni. Nagyítóval is próbáltam. Tulajdonképpen akkor már állandó kapcsolatot tudtam tartani vele. Levelek is vannak tőle. Aztán valahol eltűnt az egész század. Nem is tudom, mi történhetett velük. Valahol a Pripjaty mocsaraknál, ahol most a csernobili erőmű van, ott tűntek el. Az utolsó levelet onnan írta a Pripjaty folyótól.